

Torsdag den 30. september 1943.

Et russisk særkommunike melder at Kremenshug er falt, tyskerne siste bruhode på østsiden av Dnjepr. Et annet særkommunike melder erobringen av en by midtveis mellom Smolensk og Vitebsk. Russerne står nu 20 km fra Gomel. De erobret igår 660 bebodde strøk. I august og september rykket russerne fram 300-400 km og erobret $\frac{1}{2}$ mill. kvadratkilometer land. Sterke russiske armeer står nu ferdige til vinteroffensiven. Ordning fremholdt i sin siste kronikk at tyskerne nu står overfor 2 farer på østfronten. Den ene er at det skal lykkes russerne å trengse så langt vestover fra Smolensk at tyskerne 2 stambaner nordover til Leningrad-fronten blir avskåret og at tyskerne blir nødt å trekke seg tilbake fra denne front og Finland slutte fred. Den annen at det skal lykkes russerne å erobre Kiev og derfra rykke sydover og true de 2-3 tyske armeer på sydfronten.

Jugoslaverne har måttet oppgi Splitt etter 15 dagers voldsame kamp r.

Fredag den 1. oktober 1943.

Russerne har fortsatt framgang mot Vitebsk og Mogilev. De beskytter nu Kiev og har erobret en øy i Dnjepr ved Kiev. Flere hundre bebodde strøk erobret.

De allierte har erobret havnebyen Manfredonia 40 km nordøst for Foggia.

Boghum i Vest-Tyskland er blitt bombet og hvorved 8 allierte maskiner gikk tapt.

Lørdag den 2. oktober 1943.

Neapel er falt, allierte tropper rykket inn i byen igår morges kl. 8 og ble møttatt av en enestående jubel fra befolkningens side. Tyskerne har forvoldt store ødeleggelser i byen, de har bl.a. ødelagt vannverket med den følge at det oppstod tyfus. Neapel vil få en uhyre betydning som basis for de alliertes fortsatte operasjoner i Italia.

Amerikanske fly har bombet München-området og Neustadt i Østerrike fra baser i Nord-Afrika. Det er første gang Tyskland er blitt bombet av fly fra flyplasser i Afrika.

Russerne har rykket videre 10-20 km fram mot Vitebsk, Mogilev og Gomel. Flere hundre bebodde strøk er blitt erobret. Langa Dnjepr lenger syd intens russisk flyaktivitet. I Saporosje- og Melitopol-avsnittene på den sydlige front raser forbitrede kamper.

Mandag den 4. oktober 1943.

Britiske fly rettet lørdag natt et kraftig angrep mot München, 36 timer etter at samme by var blitt angrepet av amerikanske fly. Også mål i Ruhr og Rhinland ble bombet og miner ble lagt i fiendtlige farvann. 9 fly gikk tapt ved disse operasjoner.

Allierte fly angrep i hele går mål i Vest-Europa, forrømmelig flyplasser og kraftstasjoner. 15 fly gikk tapt, mens 27 fiendtlige jager ble skutt ned.

I september kastet de allierte 14 mill. kg. bomber mot fiendtlige mål. Ialt 282 fly gikk tapt.

De allierte har fortsatt framgang i Italia, bl.a. er byen Benevento erobret, et viktig jernbaneknutepunkt 50 km nordaust for Napoli.

Det russiske kommuniste melder ytterligere framgang på opptil 10 km i Gomel- og Mogilev-avsnittene.

Av Amerikas stemme over London igår kveld hitsettes følgende:

"Det er idag akkurat 2 år siden Hitler hadde sin militære openbaring og proklamerte at Russland var blitt knust og ikke vilde kunne reise seg igjen. Ifølge nyhetene idag høres denne proklamasjon ut som et vers i den omvendte visa".

I sin ukesoversikt fremholdt London-kringkasteren at den seier russerne har vunnet på østfronten er den største i historien. Serlig bemerkelsesverdig er Smolensks fall både på grunn av byens strategiske betydning og på grunn av at de gjennom 2 år usedvanlig sterkt utbygde tyske befestninger ble forsert av russerne.

Onsdag den 6. oktober 1943.

Styrker av den britiske hjemmeflåte og amerikanske krigsskip, deriblandt et hangarskip, angrep tidlig om morgenen den 4. ds. tysk skipsfart utenfor Bods. Det foreløbige kommunike melder at det ble oppnådd treff på flere store skip. Der var ingen motstand av tyske sjøstridskrefter. 3 fly gikk tapt og noen av besetningen kan være blitt tatt tilfange. 2 tyske fly som forsøkte å skygge de allierte skip ble skutt ned.

Det meldes at nye allierte styrker er blitt landsatt i Termoli, som ble erobret lørdag. Termoli ligger på Adriaterhavskysten på en litt nordligere breddegrad enn Roma. Også forøvrig har de allierte vunnet nytt terreng i Italia.

Ifølge et kommunike fra det franske hovedkvarter i Afrika er Korsika nu helt rensert for fiender etter 20 dagers kamper.

Jugoslaverne har erobret øya Lusia ved Dalmatia-kysten og tatt 258 fanger. Derimot har britene måttet oppgi en øy i Dodekanes, vistnok Kos.

I Vitobak-avsnittet har russerne erobret 46 behodde strøk, derav 11 større steder. Forøvrig melder det russiske kommunike om lokale kamper.

Cassel ble kraftig angrepet av allierte fly søndag natt. Mandag natt ble Frankfurt am M. angrepet - det var det kraftigste angrep på byen i krigen hittil. Samme natt ble Ludwigshafen angrepet av Lancaster fly. 12 fly gikk tapt under nattens operasjoner. Mandag om dagen var Frankfurt am M. blitt angrepet av amerikanske festninger. Transportmål i Frankrike, Belgia og Holland og tyske destroyere utenfor Frankrikes nordvestkyst er også blitt angrepet.

Janledning jødeforfølgelsene i Danmark har Sverige protestert i Berlin og også finske aviser er rykket ut med skarpe kommentarer.

Lørdag den 9. oktober 1943.

Russernes offensiv fortsetter på de forskjellige frontavsnitt. Torsdag erobret de Nevel 40 km sydvest for Vilikije Iaki, og dermed er tyskernes direkte jernbaneforbindelse mellom Leningrad-fronten og sentralfronten brutt. Russernes kommando igår meldte om fortsatt framgang og erobring av et stort antall bebodde strøk. De 3 russiske brukader over Dajep, det ene nord for Kiew, det annet sørøst for Kiew og det tredje sørøst for Kremenschnag er alle blitt utvidet og flere nye divisjoner er blitt satt over elven. På Kuban er russerne iferd med å fordrive de siste fiender. Russernes framgang i Vitebsk-området var igår 6-12 km. De står nu vel 100 km fra den lettiske grense. Ved Nevels erobring hadde tyskerne store tap.

I Italia er de allierte rykket fram opptil 15 km under 4 dagers harde kamper. Den 5. arme har erobret Capua som ligger ved elven Volturna ca 40 km nord for Neapel og 27 km fra kysten. På denne strekning er Volturna-elvens sydlige bred på de alliertes hender. Siden de allierte gikk iland på det italienske fastland har de der tatt som bytte på de fiendtlige flyplasser 700 fly, delvis ødelagte. Vest for Termoli har den 8. arme erobret noen høydestillinger.

Jugoslaverne har brutt veiforbindelsen til Splitt og erobret etpar byer.

Torsdag natt fløy 60 tyske fly inn over Syd- og Sydøst-England. Det lyktes 15 fly å nå fram til London, hvorav etpar ble skutt ned. 30 tonn sprengstoff ble kastet og endel skade voldt.

Tyskland har atter måttet lide endel kraftige bombeangrep. Bremen er blitt angrepet om dagen av amerikanske flyvende festninger eskortert av jagere. Stuttgart ble angrepet om natten av britiske fly, hvorav 7 gikk tapt. Også Friedrichshafen og München er blitt bombet.

Der har vært et 2 dagers møte i Hitlers hovedkvarter mellom de fremste partiledere. Hitler holdt en 2 timers tale og fremholdt at hjemmefronten og partimedlemmene måtte gjøre sitt ytterste i denne tid. Himmler fremholdt at sabotører måtte betale med sitt liv.

Mandag den 11. oktober 1943.

På østfronten utkjennes voldsomme kamper vest for Dnjep, hvor russernes stadig utvider sine branhoder. Kiev er i faresonen og tyskerne setter inn med voldsomme motangrep, ikke minst i luften, men det russiske luftvåpen viser seg å være overlegent. Tyskerne setter inn alle reserver, men russerne går fram. De har allerede 8 divisjoner vest for Dnjep fullt utstyrt med tanks og artilleri. Russerne har hatt ny framgang i Nevel-, Vitebsk og Gomsel-avsnittene og har erobret bortimot 200 bebodde strøk. Tansen er renset for fiender, og tyskerne på Krim trues nu av Timoschenkos armeer på sydfronten.

I Italia har de allierte hatt endel framgang, og noen byer er blitt erobret.

Tunge amerikanske bombefly angrep igår München i Vest-Tyskland. 21 fly gikk tapt, 22 tyske ble skutt ned. Ved angrepet på lørdag mot forskjellige mål i Øst-Preussen gikk 29 fly tapt, mens 92 tyske jagere ble skutt ned. Ved angrepet for noen dager siden på Emden ble 75 tyske jagere skutt ned og ved angrepet på Bremen 140. Over 4000 mann deltok i toktet mot Øst-Preussen og samme antall deltok i angrepet på Bremen. Berlin ble forledet natt angrepet av Moskito-fly.

Det meldes om særskilleg flyaktivitet i Egøerhavet og hvorunder 21 tyske fly er blitt skutt ned mot tapet av 1 alliert maskine. Flyplasser i Hellas og på Kreta er blitt bombet.

Jugoslaverne fortsetter med held sine angrep på fiendtlige kommunikasjoner. De holder nu store områder anst for Adriaterhavet på strekningen Trieste - Montenegro.

Inntil 3. uke av september gikk ingen allierte skip tapt ved ubåters angrep, men senere har de tyske ubåter etter 4 måneders pause igjen begynt sine angrep og 3 allierte eskorteskip og noen transportbåter er blitt senket. På den annen side er også noen tyske ubåter blitt senket.

Vi skal her til slutt sitere den meldingen som den russiske overkommendo sendte ut torsdag kveld:
Efter noen dagers pause, som har vært nødvendig for å få fram nye tropper, er den russiske offensiv gjenopptatt på hele fronten.

Lørdag den 16. oktober 1943.

Onsdag den 13. oktober 1943.

Den portugisiske regjering har tilstått England baser på Azorene. England vil til gjengjeld skaffe Portugal viktige forsyninger. Ved krigens slutt vil de britiske tropper bli trukket tilbake, og Portugals overhøyhet over syene og det europeiske Portugals neutralitet blir ikke berørt.

Den portugisiske regjering har tilstått England baser på Azorene. England vil til gjengjeld skaffe Portugal viktige forsyninger. Ved krigens slutt vil de britiske tropper bli trukket tilbake, og Portugals overhøyhet over syene og det europeiske Portugals neutralitet blir ikke berørt.

Det pågår heftige kamper vest for Dnjepr hvor russerne utvider sine bruhoder og tyskerne setter alt inn på å forsikre Kiew. Den russiske framgang mot Witschik fortsetter.

Fra fronten i Italia meldes om artilleri- og patruljevirksemhet.

Jugoslaverne har hatt ny framgang.

Det meldes om adskillig luftaktivitet over syene i det nordaustlige Middelhav.

Onsdag den 13. oktober 1943.

Den portugisiske regjering har tilstått England baser på Azorene. England vil til gjengjeld skaffe Portugal viktige forsyninger. Ved krigens slutt vil de britiske tropper bli trukket tilbake, og Portugals overhøyhet over syene og det europeiske Portugals neutralitet blir ikke berørt.

Det pågår heftige kamper vest for Dnjepr hvor russerne utvider sine bruhoder og tyskerne setter alt inn på å forsikre Kiew. Den russiske framgang mot Witschik fortsetter.

Fra fronten i Italia meldes om artilleri- og patruljevirksemhet.

Jugoslaverne har hatt ny framgang.

Det meldes om adskillig luftaktivitet over syene i det nordaustlige Middelhav.

Onsdag den 13. oktober 1943.

Lørdag den 16. oktober 1943.

Saporoshe, tyskernes nøkkelstilling ved Dnjepr-kneet, er falt, og derfra er russerne rykket 8-12 km videre sydover langs jernbanelinjen til Melitopol og har erobret 5 jernbanestasjoner. I Melitopol raser fremdeles heftige gatekamper, igår stormet russerne flere av de store bygninger i byen som var befestet av tyskerne. I slaget om Kiev raser heftige kamper, både syd og nord for byen utvidet russerne igår igjen sine bruhoder, men tyskerne forsværer seg hardnakket. Også syd for Gomel har russerne forbedret sine stillinger. På søstfronten tapte tyskerne igår 23 fly og 113 panser.

I Italia har de allierte passert Volturno-elven og kjemper nå 8 km nord for denne. Det var flem i elven da de satte over, og passeringen av denne elven blir betegnet som de alliertes største verk hittil i krigen. Også på andre frontavsnitt i Italia har de allierte hatt framgang.

Amerikanske fly bombet torsdag Schweinfurt, ~~hvor~~ hvor over halvparten av Tysklands kulelagerproduksjon er beliggende. Angrepet var meget virksomt og beregnes å redusere produksjonen med 50%. Kulelagerproduksjonen er av overmåte stor betydning for produksjonen av tanks, fly og ubåter. 60 tunge amerikanske bombefly gikk tapt, 120 tyske jagere ble skutt ned.

Pr. 21. aug. ble det opplyst at norske flyvere hadde skutt ned 100 tyske fly tilsammen. Det opplyses nå at tallet er kommet opp i 126. Den nordmann som har skutt ned flest fly har skutt ned 10 alene og 1 sammen med noen annen. Dertil har han antagelig skutt ned ytterligere 6 og skadet 3.

Argentina har opphevet forbudet mot jødiske aviser noen timer etterat Roosevelt har protestert overfor den argentinske regjering.

Tyskland og Japan har protestert overfor Portugal i anledning av at de allierte har fått baser på Azorene.

Badoglio-regjeringen har erklært Tyskland krig.

Slagskipet v. Tirpitz er blitt ødelagt i en nordnorsk fjord av små britiske ubåter. Såvidt vi oppfattet det er skipet i en slik forfatning at det er satt ut av spillet for krigens varighet.

Stalin mottok igår formannen i den amerikanske krigsproduksjon.

Mandag den 18. oktober 1943.

Russerne har brutt seg igjennom den tyske Dnjepr-front på to steder til. Etter 2 dagers voldsomme kamper satte de igår over Dnjepr sørvest for Kremnatsj og rykket fram 25 km i en bredde av 45 km og truer dermed flanken til de tyske armeer som står i Dnjepr-buen. Det annet gjennombrudd ble gjort i Hvite-Russland hvor russerne satte over Dnjepr sørvest for Gomel og rykket fram 5-10 km i en bredde av 20 km. Også nord for Kiev har russerne ytterligere forbedret sine stillinger, og de er rykket ytterligere fram på jernbanen Saporosje-Melitopol, hvor gatekampene raser. - I det avgjørende slag på Tanna falt 20.000 tyskere, mens 3000 ble tatt tilfange.

I Italia er de allierte i løpet av de par siste dager rykket betydelig fram og har bl.a. erobret Campobasso.

Allierte fly fra baser i England kastet over 10.000 tonn sprengstoff mot tyske mål i de 10 første dager av oktober. Hittil i krigen er 10.000 tyske fly blitt skutt ned over England og dertil 5000 fly i Middelhavs-området. Tapprosenten ved bombetoktene mot Tyskland har heller ikke i den siste tid oversteget 5% av de angripende fly. Førrige måned produserte Amerika 7500 fly, på grunn av omlegninger er det mulig at tallet ved utgangen av året ikke vil nå opp i 10.000 fly pr. måned som planlagt. - Igår sjusatte fra amerikanske verft 7 krigsskip, derav 2 destroyere og 2 ubåter.

Det opplyses at skadene ved angrepet på Schweinfurt er større enn opprinnelig antatt, kulelagerproduksjonen ble ikke nedsett bare med det halve men endog med 3/4 partar.

Ved angrepet på v. Tirpitz gikk 3 små britiske ubåter tapt.

Utenriksministerkonferansen i Moskva er nu umiddelbart forestående og blir kommentert som en begivenhet av aller største betydning. Tyskland kan ikke lenger ha noe håp om splid mellom de allierte.

Onsdag den 20. oktober 1943.

Russerne rykker hurtig fram i Dnjepr-buen, de har inntatt Pjatkhatki, som ligger 100 km vest for Dnjepr på den viktige jernbanen som fører til Kiev, og de kjemper nu i ryggen på det tyske forsvarssystem i Dnjepr-buen vest for elven og truer de tyske armser som står der. I Melitopol har russerne etter de siste meldinger inntatt byens sentrum. Også nord for Kiev og vest for ~~Don~~ Gomel har russerne hatt videre framgang. Ved framrykningen mot Pjatkhatki tok russerne 1800 fanger og et stort bytte, bl. 1800 lastebiler, 15 tog og over 170 kanoner.

I Italia rykker de allierte videre fram under harde kamper i et vanakelig terreng og under ugunstige værforhold.

Utenriksministerkonferansen i Moskva er begynt, Eden, Hull og Molotov hadde igår et over 2 timers møte. Molotov gav uttrykk for den russiske regjeringes tilfredshet med at konferansen var kommet istand. Det vil nu bli holdt et møte hver dag fremover, men noe kommunikasjon fra konferansen vil ikke bli offentliggjort før konferansen er avsluttet.

Mens de alliertes utenriksministre i Moskva konfererer og ~~sjå~~ de allierte rykker fram på frontene, holder man i Tyskland den ene krisekonferansen etter den annen. Det er nettop igjen holdt en konferanse i Hitlers hovedkvarter mellom de ledende militære og politiske personligheter. Hitler deltok ikke i konferansen, men etter konferansen mottok han deltakerne og redegjorde for den ene Tysklands politiske og militære stilling.

Den tyske overkommandos målsmann i kringkastingen, general Dittmar, holdt forleden sin mest nedslående tale. Det var aldri blitt skjult for det tyske folk, sa han, hvor alvorlig stillingen på vestfronten var, og det var smertelig at det tyske holdet på vestfronten ikke viste annet resultat enn kartet viste.

Tysk skipsfart ble igår angrepet utenfor Holland av britiske fly. Mandag natt ble Hannover, Berlin og mål i Vest-Tyskland angrepet. 17 fly gikk tapt, 1 tysk ble skutt ned.

På 3 dager $\frac{1}{2}$ har japanerne tapt 207 fly, mens de allierte tapte 8.

Lørdag den 23. oktober 1943.

Det russiske innbrudd i den tyske fronten i Dnjepr-buen ble igår utvidet både i dybden og i bredden. Russene står nu 50 km nordvest for Dnjepropetrovsk og knapt 35 km fra Krivoi-Rog. Hovedjernbanen mellom disse to byer er brutt. I Melitopol hadde russerne igår ny frengang, og tyskerne har nu bare den nordvestlige delen av byen tilbake. De tyske tap i Melitopol er meget store og deres retningssannsynligheter slotte. Burenmeldinger går ut på at nesten 1 mill. tyskere er innviklet i de harde kampene på sydfronten.

Utenriksministerkonferansen i Moskva fortsetter i en stemning som blir stadig mere tillitsfull.

I Italia fortsetter det allierte press tross hard tysk motstand. De allierte har erobret bl.a. Alife. Det allierte luftvåpen ødelegger systematisk kommunikasjonene rundt Roma. Igår ble 16 tyske fly skutt ned i Italia mot tapet av 1 alliert. 6 tyske staker som angrep de jugoslaviske tropper ble skutt ned. Jugoslaverne har erobret Jugoslaviens største jerngrube. Partisaner har avbrutt jernbanen Athen-Saloniki på flere steder.

Roma-kringkasteren meldte igår at 64 italienske ubåter ialt var gått tapt. Dette er 30% mere enn man har beregnet i London.

I en tale igår bragte Horn-Miller en hyldest til universitetet i Oslo, dette arsenal for norsk åndsliv som nu i 3 år har vært en beleiret festning. Som bekjent har nu professorer og studenter motsatt seg at NS-studenter skal ha fortrinnsrett til å studere uanset kvalifikasjoner.

Lørdag
~~Freitag~~ den 30. oktober 1943.

President Roosevelt opplyste igår ettermiddag at det var oppnådd full enighet på 3-maktskonferansen i Moskva, det stod nu bare igjen å underskrive. Han hadde alltid vært overbevist om at Russland vilde samarbeide med vestmaktene etter krigen for å oppnå de mål konferansen har stillet opp. Man hadde nu i Moskva behandlet våpenstillstands-betingelsene for Tyskland. Nærmere om konferansen vil komme fra Moskva med det aller første.

Den finske fagorganisasjon har utstedt en proklamasjon med krav om at Finland slutter fred og gjenoppretter et godt forhold til Russland.

Det russiske kommunike igår melder fortsatt framgang, i Dnjepr-Øst-avsnittet 6-10 km og mot Nedre Dnjepr 12-25 km. Som bytte er bl.a. blitt tatt 440 jernbanevogner fulllastet med krigsmateriel, og fanger er blitt innbragt i så store mengder at det hittil ikke har vært mulig å telle dem. Russerne står allerede 120 km vest for Melitopol, hvor de har erobret Konstantinovka bare 20 km fra ~~og~~ Dnjepr. Det kjempes i Krivai Rogs vestlige og nordvestlige forsteder, men tyskerne gjør svære anstrengelser for å holde byen for å skjerme retretten fra Dnjeppetrovsk.

Den tyske regjering har meddelt Sverige at svenske skip til og fra Syd-Amerika ikke lenger har fri passasje over Skagerak, av militære grunner.

Ved angrepet på Schweinfurt den 14. okt. ble 186 tyske fly skutt ned, meddeles nu, mens 60 amerikanske bombefly gikk tapt.

Badoglio har kunngjort at det igjen er pressefrihet i de befrielede deler av Italia, hvert parti kan i sine aviser fritt fremholde sitt politiske syn.

8 fremtredende generaler i Spania har henstillet til Franco at han trekker seg tilbake og at monarkiet blir gjenopprettet. Flere fremtredende diplomater og politikere har sluttet seg til henstillingen.

I Italia har såvel den 5. som den 8. arme hatt lokal framgang.